

I. ZÁKLADNÍ TENDENCE

- **HPH i HDP rostly shodně o 6,0 %**

Výkonnost hospodářství ČR pokračovala ve 2. čtvrtletí 2007 ve vysokém tempu růstu. Na straně zdrojů značně vzrostla **hrubá přidaná hodnota (HPH)** zpracovatelského průmyslu, na straně užití výdaje domácností na konečnou spotřebu. Výrazně se přitom změnila struktura na nabídkové, ale zejména na poptávkové straně ekonomiky a vlivy jednotlivých výdajových složek na vývoj HDP. HPH i HDP vzrostly meziročně reálně shodně o 6,0 %¹, mezičtvrtletně po sezónním očištění o 1,4 %, resp. o 0,7 %.

Na zdrojové straně měla na růst největší vliv HPH zpracovatelského průmyslu (3,5 p.b.), která se zvýšila meziročně o 10,5 %. Značně vzrostla HPH obchodu a oprav motorových vozidel (o 14,2 %) a služeb pro podniky (o 11,3 %). Došlo k poklesu HPH v zemědělství (o 13,0 %) a zejména při výrobě a rozvodu elektřiny plynu a vody (o 39,8 %). Na straně užití měly největší vliv na růst HDP spotřebitelské výdaje domácností (3,0 p.b.), významný byl rovněž příspěvek tvorby zásob (1,9 p.b.). Růst výdajů na tvorbu hrubého fixního kapitálu měl vliv 1,0 p.b. a pozitivně přispěl i čistý vývoz (0,3 p.b.). Pouze vládní instituce měly v důsledku poklesu výdajů na vývoj HDP negativní vliv.

- **K růstu HPH přispělo také zvýšení zaměstnanosti**

Produktivita práce, vyjádřená jako poměr objemu HPH k celkové zaměstnanosti, vzrostla o 4,4 % a podílela se na zvýšení HPH necelými třemi čtvrtinami. Na růst počtu **zaměstnaných osob** (podle NÚ) o 1,6 % připadla zbývající více než čtvrtina vlivu. Při růstu průměrné mzdy o 6,3 % se jednotkové mzdové náklady zvýšily.

- **Hrubý domácí důchod se zvýšil reálně o 7,6 %**

Pohyb tuzemských a zejména cenových hladin zahraničního obchodu měl na ekonomiku ve 2. čtvrtletí většinou příznivý vliv. Výsledkem rychlejšího růstu cen produkce (102,7 %) než mezispotřeby (102,1 %) bylo značné zvýšení **úhrnné cenové hladiny**, měřené HPH (103,8 %) i HDP (103,9 %) s pozitivním dopadem na některé ekonomické subjekty. Na národohospodářské úrovni se růst cen vývozu (101,0 %) a pokles cen dovozu (99,1 %) projevil obchodním ziskem z příznivých směnných relací (9,3 mld. Kč), což znamenalo zvýšení hrubého domácího důchodu reálně o 7,6 %.

- **Nedostatek domácích zdrojů financování THK**

Negativním jevem vývoje ekonomiky byl značný růst míry financování tvorby hrubého kapitálu z vnějších zdrojů (16,0 %), především v důsledku zvýšení odlivu čistých prvotních důchodů a transferů nerezidentům (84,5 mld. Kč proti 58,0 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2006). **Míra hrubých národních úspor** (27,4 %) i **hrubých investic** (32,7 %) přitom vzrostly (výsledek vysokých hodnotových přírůstků HDP a hrubého disponibilního důchodu) při zvětšení rozdílu mezi nimi.

Základní ekonomické charakteristiky

v %

	2.Q. 2006	3.Q. 2006	4.Q. 2006	1.Q. 2007	2.Q. 2007	3.Q.05 až 2.Q.06	4.Q.05 až 3.Q.06	Rok 2006	2.Q.06 až 1.Q.07	3.Q.06 až 2.Q.07
HDP – meziroční změna reálně	6,5	6,3	6,1	6,4	6,0	6,6	6,6	6,4	6,3	6,2
Konečná spotřeba – meziroční změna reálně	2,7	2,4	4,6	4,9	3,9	3,1	2,9	3,4	3,6	4,0
Tvorba hrubého kapitálu – meziroční změna reálně	15,0	13,8	10,2	11,1	10,3	6,3	9,5	11,7	12,5	11,3
Meziroční míra inflace – průměr	2,9	2,9	1,5	1,5	2,4	2,5	2,8	2,5	2,2	2,1
Míra registrované nezaměstnanosti – průměr	8,2	7,9	7,5	7,7	6,7	8,6	8,4	8,1	7,8	7,4
Saldo státního rozpočtu k HDP v % ¹⁾	-1,0	-0,8	-11,8	1,4	-1,1	-1,7	-2,6	-3,0	-3,1	-3,1
Běžný účet platební bilance k HDP v % ¹⁾	-4,0	-4,8	-5,4	1,8	-4,8	-2,0	-2,3	-3,1	-3,1	-3,4
Finanční účet platební bilance k HDP v % ¹⁾	3,7	5,8	5,3	-0,1	1,8	2,8	2,9	3,5	3,7	3,2
Čistý vývoz k HDP v % ¹⁾	3,1	2,6	2,2	6,6	4,6	2,9	3,1	3,2	3,6	4,0

¹⁾ v běžných cenách

Pramen: ČSÚ, MF, MPSV, ČNB, propočty ČSÚ

- **Průmyslová produkce pokračovala v dynamickém růstu**

Meziroční růst **průmyslové produkce** (měřený indexem průmyslové produkce) dosáhl 9,1 %, z toho byl vliv zpracovatelského průmyslu 8,9 p.b. V rámci zpracovatelského průmyslu měly nejvyšší příspěvek výroba dopravních prostředků a zařízení, výroba elektrických a optických přístrojů, výroba pryžových a plastových výrobků a výroba a opravy strojů a zařízení.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb vzrostly meziročně o 4,0 %, podíl tržeb ICT sektoru na tržbách zpracovatelského průmyslu celkem v běžných cenách vzrostl meziročně o 0,1 p.b. Pokračoval růst **počtu zaměstnanců** v průmyslu především zásluhou podniků pod zahraniční kontrolou. **Průměrná mzda** se zvýšila o 7,0 %. **Účetní přidaná hodnota** (v běžných cenách) vzrostla o 10,3 %.

¹ Indexy HDP a jeho složek jsou počítány v průměrných cenách předchozího roku. Indexy tržeb v jednotlivých odvětvích ve stálých cenách roku 2000, pokud není uvedeno jinak.

Výroba **elektrické energie** meziročně vzrostla o 6,0 % a celý přírůstek směřoval na vývoz. Tuzemská spotřeba zůstala na úrovni minulého roku, růst u velkooběratelů byl kompenzován poklesem u malooběratelů a domácností. Spotřeba **zemního plynu** klesla o 13,6 % při shodném snížení jeho dovozu. Dovoz **ropy** (v tunách) byl v porovnání s 2. čtvrtletím 2006 vyšší o 4,2 %.

V červenci vzrostla průmyslová produkce meziročně o 11,5 %.

- **Nedostatek stavebních materiálů a kvalifikovaných pracovníků zpomalily stavebnictví**

Objem **stavební výroby** se v porovnání s 2. čtvrtletím 2006 zvýšil o 3,5 %, v podnicích s 20 a více zaměstnanci o 3,1 %. Přírůstek byl výrazně nižší než v 1. čtvrtletí, kdy byl průběh prací ovlivněn mírnou zimou. Objem **stavebních prací provedených vlastními pracovníky** (ZSV – v podnicích s 20 a více zaměstnanci) vzrostl o 6,3 %.

Obdobný byl i vývoj **tržeb** za prodej vlastních výrobků a služeb (převážně za stavební činnost), které se meziročně zvýšily o 4,8 %. Počet zaměstnanců ve stavebnictví vzrostl pouze o 0,2 % a jejich produktivita se zvýšila o 3,3 %. V důsledku vyššího růstu průměrné mzdy (nominálně o 7,6 %) vzrostly jednotkové mzdové náklady o 4,2 %. Z hlediska finančního hospodaření vytvořily stavební podniky výrazně vyšší účetní přidanou hodnotu než ve 2. čtvrtletí 2006.

Hodnota **stavebních zakázek** ke konci června představoval zásobu práce na necelých 8 měsíců. Stavebními úřady bylo vydáno o 5,5 tisíce **stavebních ohlášení a povolení** méně než před rokem, orientační hodnota povolených staveb se snížila o 14,4 %.

V **bytové výstavbě** byl celkový počet zahájených bytů o 9,2 % pod úrovní loňského 2. čtvrtletí, počet dokončených bytů se zvýšil o 30,3 %. Počet rozestavěných bytů stoupl o 7,8 %.

V červenci se stavební produkce meziročně snížila o 1,7 %.

- **Pokles tržeb v zemědělství**

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v odvětví **zemědělství** se meziročně snížily v běžných cenách o 0,4 %. Počet zaměstnanců v podnicích zemědělské prvovýroby se dále snižoval. Zatímco produktivita práce klesla o 1,4 %, průměrná mzda se zvýšila o 6,8 %. Při vyšším poklesu výkonové spotřeby než výkonů se účetní přidaná hodnota zvýšila o 3,7 %. Početní stavy skotu a prasat se snížily, zatímco stavy drůbeže vzrostly. Prodej jatečného dobytka se zvýšil.

- **Sucho úrodu výrazně nepoškodilo**

Podle stavu k 15. srpnu 2007 odhadl Český statistický úřad sklizeň základních obilovin ve výši 6 362 tis. tun, brambor celkem 752 tis. tun a cukrovky technické 2 549 tis. tun. Odhad sklizně základních obilovin je o 10,3 % a brambor celkem o 8,6 % vyšší než sklizeň v roce 2006. U cukrovky technické bude úroda nižší o 18,8 % a očekávaná sklizeň řepky 1 032 tis tun je o 17,2 % vyšší než v loňském roce.

- **Silná spotřebitelská poptávka ovlivnila vysoký růst tržeb v obchodě**

Tržby v **maloobchodě vč. motoristického segmentu** se meziročně reálně zvýšily o 7,5 %, v maloobchodě (vč. oprav výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost) o 7,0 % a v motoristickém segmentu o 8,3 %. V podnicích **ubytování a stravování** se tržby v reálném vyjádření snížily o 0,4 %. Počet zaměstnanců v obchodě celkem se meziročně zvyšoval rychleji než počet pracovníků. Účetní přidaná hodnota (v běžných cenách) v odvětví obchodu vzrostla o 4,0 %.

- **Aktivní přínos cestovního ruchu pro platební bilanci 15,5 mld. Kč**

V **hromadných ubytovacích zařízeních** se ubytovalo celkem 3,4 milionu hostů, o 2,3 % více než před rokem. Vzrostl jak počet zahraničních, tak i domácích hostů. Tradičně nejvyšší byla návštěvnost Prahy. Počet přenocování rostl pomaleji a průměrná doba přenocování tak klesla. Nejvyšší přírůstky počtu hostů zaznamenaly čtyřhvězdičkové hotely a kempy. Dynamicky se zvýšil počet návštěvníků z Ruska i počet jejich přenocování. Aktivní bilance cestovního ruchu (jako součást platební bilance) činila 15,5 mld. Kč a proti 2. čtvrtletí 2006 se zvýšila o 7,5 %.

- **Tržby v dopravě pokračovaly v dvouciferném růstu**

Na růstu tržeb za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží v **dopravě** o 10,2 % se podílely všechny dopravní obory, téměř tři čtvrtiny přírůstku zabezpečily vedlejší a pomocné činnosti. Počet zaměstnanců v dopravě se zvýšil o 1,6 %. Produktivita práce v dopravě (při započtení pracujících majitelů firmy a spolupracujících členů domácnosti) rostla rychleji než průměrná mzda. Účetní přidaná hodnota se v běžných cenách zvýšila o 16,1 %, když výkony rostly rychleji než výkonová spotřeba.

Tržby v odvětví **spoju** vzrostly o 3,7 %. Při sníženém počtu zaměstnanců rostla produktivita práce rychleji než průměrná mzda. Účetní přidaná hodnota se zvýšila o 1,7 %.

- **Hrubý zisk v odvětví finančního zprostředkování výrazně vzrostl**

V **peněžnictví a pojišťovnictví** (bez ČNB) bylo v porovnání s 2. čtvrtletím 2006 dosaženo o 83,3 % vyššího hrubého zisku. Zisk pojišťoven a penzijních fondů vzrostl více než dvojnásobně a nebankovních finančních institucí více než trojnásobně. Tomu odpovídal i růst průměrných mezd, celkově v odvětví o více než desetinu na rekordních téměř 43 tis. Kč.

- **Tržby v odvětví ostatních tržních služeb vzrostly o 4,2 %**

Tržby v odvětví **ostatních tržních služeb** vzrostly o 4,2 % v důsledku růstu v mezipodnikových službách. Tržby ve službách převážně pro obyvatelstvo rostly polovičním tempem, nejrychleji ve školství. Počet zaměstnanců v odvětví meziročně stoupl o 6,5 %. Při poklesu produktivity práce se průměrná mzda zvýšila o 7,5 %. Vytvořená účetní přidaná hodnota byla o 7,7 % vyšší než

před rokem. Téměř tři čtvrtiny z celkových tržeb byly realizovány v podnicích s méně než 100 zaměstnanci.

Vývoj tržeb¹⁾ ve vybraných odvětvích

Odvětví		meziroční indexy v %									
		2.Q. 2006	3.Q. 2006	4.Q. 2006	1.Q. 2007	2.Q. 2007	3.Q.2005 až 2.Q.2006	4.Q.2005 až 3.Q.2006	Rok 2006	2.Q.2006 až 1.Q.2007	3.Q.2006 až 2.Q.2007
Průmysl	v b.c.	113,5	116,1	117,9	107,3	108,4	113,0	114,9	117,6	113,6	112,2
	ve st. c.	112,1	113,3	115,4	104,0	104,0	112,2	113,8	115,7	111,0	108,9
Stavebnictví	v b.c.	109,4	111,7	121,5	130,8	108,6	108,7	109,1	113,0	117,6	116,7
	ve st. c.	106,5	108,3	117,7	126,4	104,8	106,0	106,1	109,8	114,0	113,0
Zemědělství	v b.c.	95,6	99,8	99,0	98,2	99,6	94,6	97,6	98,3	98,3	99,2
	ve st. c.	91,4	97,2	96,7	87,7	92,0	98,4	98,1	96,3	93,9	94,1
Maloobchod (OKEČ 50,52)	v b.c.	106,7	106,3	105,8	108,8	107,6	105,9	106,4	106,6	106,8	107,1
	ve st. c.	106,0	106,3	106,8	109,4	107,5	104,9	105,7	106,5	107,1	107,5
Doprava	v b.c.	90,6	93,3	95,6	114,2	112,3	99,9	96,0	93,0	97,4	102,8
	ve st. c.	88,6	91,7	96,0	112,5	110,2	96,9	93,6	91,6	96,1	101,4
Spoje	v b.c.	104,0	101,1	104,7	105,1	104,1	104,7	103,4	103,5	103,7	103,8
	ve st. c.	103,1	100,8	104,6	104,7	103,7	106,1	103,9	103,0	103,3	103,4
Ostatní tržní služby	v b.c.	107,4	106,1	107,8	106,4	107,5	110,3	108,4	107,1	107,0	107,0
	ve st. c.	103,6	101,9	103,6	103,1	104,2	107,3	104,9	103,2	103,1	103,2

*) V průmyslu, stavebnictví a zemědělství se jedná o tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, v ostatních odvětvích se údaje týkají celkových tržeb

• **Mírný růst inflačních tlaků**

Hladina spotřebitelských cen se ve 2. čtvrtletí zvýšila meziročně o 2,4 %, což bylo o 0,9 p.b. více než v 1. čtvrtletí. Zvýšení ovlivnil zejména růst regulovaných cen o 7,2 %, vzrostly zejména ceny tabákových výrobků, dále doplatky léků předepsaných lékařem a ceny čistého nájemného, tepla a teplé vody. Tržní ceny vzrostly pouze o 1,6 %. Ceny zboží se zvýšily o 2,1 % a ceny služeb o 3,1 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12ti měsíců činila v červnu 2,1 %, což představuje zpomalení inflace ve srovnání s březnem 2007 o 0,1 p.b..

V červenci se při meziročním srovnání ceny zvýšily o 2,3 %, v srpnu o 2,4 %.

• **Ceny zemědělských výrobců rostly dvouciferným tempem**

Ceny zemědělských výrobců se zvýšily o 10,9 % a dvouciferným tempem rostly již druhé čtvrtletí. Byl to důsledek zesíleného růstu cen rostlinných výrobků, které byly např. u obilovin a brambor o třetinu vyšší než před rokem. Ceny živočišných výrobků klesaly. **Ceny průmyslových výrobců** se zvýšily o 4,2 %, a to byl nejvyšší růst za posledních 9 čtvrtletí. Rostly zejména ceny v odvětví základních kovů, hutních a kovodělných výrobků, v odvětví elektřiny plynu a vody a v odvětví potravinářských výrobků. **Ceny stavebních prací** se zvýšily o 3,9 % a **ceny v tržních službách** o 1,7 %, vzrostly zejména ceny vnitrostátní silniční nákladní dopravy a ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu.

V červenci a v srpnu se při meziročním srovnání ceny v zemědělství zvýšily o 11,3 %, resp. o 15,6 %, ceny stavebních prací byly vyšší shodně o 3,6 %. Ceny průmyslových výrobců se zvýšily v červenci o 4,1 % a v srpnu o 3,7 %. Nejpomaleji rostly ceny tržních služeb pro podnikatelskou sféru (o 0,8 %, resp. o 1,0 %).

• **Směnné relace dosáhly za 2. čtvrtletí v průměru hodnoty 103,2 %**

Ceny v zahraničním obchodě pokračovaly ve 2. čtvrtletí v tendencích z předchozího čtvrtletí, dovozní ceny se meziročně snížily o 0,4 %, zatímco vývozní ceny se zvýšily o 2,8 %. Tento trend byl ovlivněn nižším posilováním koruny a na druhé straně poklesem cen nerostných paliv (v dovozu o 4,0 %). **Směnné relace** dosáhly v průměru za 2. čtvrtletí 103,2 % a byly pozitivní již třetí čtvrtletí za sebou. **Světové ceny** průmyslových surovin a potravin, měřené indexem ČSÚ, se v průměru za 2. čtvrtletí meziročně zvýšily pouze o 1,0 %.

• **Rychlý růst přebytku obchodní bilance**

Vývoz zboží v běžných cenách rostl meziročně o 16,3 %, **dovoz** o 14,2 % (ve stálých cenách o 13,8 %, resp. 14,7 %²⁾). Přebytek obchodní bilance 20,3 mld. Kč se v porovnání s 2. čtvrtletím 2006 zlepšil o 12,4 mld. Kč a výsledkem příznivých směnných relací byl obchodní zisk 16,2 mld. Kč. Tradičně vysoký byl příspěvek obchodu se stroji a dopravními prostředky (zvýšení přebytku o 10,6 mld. Kč), o 9,5 mld. Kč se snížil schodek obchodu surovinami nepoživatelnými a minerálními palivy. Opačně působil obchod polotovary a materiály (zhoršení bilance o 5,0 mld.

²⁾ Propočty deflátorů jsou provedeny pomocí indexů cen vývozu a indexů cen dovozu podle 67 skupin SITC, rev. 4 na dvě místa.

Kč) a chemikáliemi a příbuznými výrobky (zvýšení schodku o 3,6 mld. Kč). Z hlediska teritoriální struktury zahraničního obchodu se dále zvýšil přebytek se státy EU 27, zatímco schodek se státy mimo EU vzrostl. Podíl HT položek na vývozu i dovozu klesl při zmírnění deficitu na 8,6 mld. Kč.

V červenci 2007 se vývoz v běžných cenách meziročně zvýšil o 20,7 % a dovoz o 18,7 %. Červencová obchodní bilance skončila poprvé v letošním roce pasivem ve výši 0,7 mld. Kč.

- **Vysoký deficit běžného účtu a snížení přebytku na finančním účtu**

Běžný účet **platební bilance** byl za 2. čtvrtletí pasivní ve výši 43,0 mld. Kč. Proti aktivu ze zbožových operací a bilance služeb působilo pasivum bilance výnosů a běžných převodů. Ve srovnání s 2. čtvrtletím 2006 bylo vyšší aktivum zbožových operací o 13,8 mld. Kč a aktivum operací se službami o 2,1 mld. Kč. Finanční účet platební bilance skončil aktivem 16,1 mld. Kč, s výjimkou přímých investic a finančních derivátů byl odliv kapitálu u všech dalších položek finančního účtu. Zhoršilo se zejména saldo ostatních investic, kde byl rozhodující vývoj pozic obchodních bank vůči zahraničí. Pasivum běžného účtu činilo 4,8 % a aktivum finančního účtu 1,8 % z nominálního objemu HDP. Devizové rezervy se během 2. čtvrtletí snížily o 8,5 mld. Kč.

Stav **devizových rezerv ČNB** ke konci 2. čtvrtletí dosáhl 665,2 mld. Kč, což by dostačovalo k pokrytí 3,2 měsíční hodnoty dovozu zboží a služeb.

Průměrný **kurz koruny za 2. čtvrtletí posílil vůči euru** meziročně na 28,3 CZK/EUR, **vůči americkému dolaru** na 21,0 CZK/USD. Index nominálního efektivního kurzu koruny (rok 2005 = 100) dosáhl ve 2. čtvrtletí 104,7 % a oslabil meziročně o 0,2 p.b. Index reálného efektivního kurzu koruny (v cenách průmyslových výrobců) meziročně posílil ze 101,8 % na 103,5 % a signalizuje tendenci ke snižování mezinárodní konkurenceschopnosti ČR.

- **Peněžní zásoba se zvýšila nejvíce od roku 2001**

Meziroční růst **peněžní zásoby M2** se ve 2. čtvrtletí vlivem nízkých úrokových sazeb a ekonomického růstu zrychlil. Zatímco v březnu 2007 činil 10,6 %, v červnu byl 11,2 %. V jeho růstu se promítalo zejména zvyšování úvěrů podnikům a domácnostem. Tahounem růstu peněžní zásoby byl agregát **M1**, ve kterém rostla poptávka po transakčních penězích. Kvazi-peníze rostly pomaleji. Podíl peněžního agregátu M1 na peněžní zásobě M2 činil v červnu 56,9 %.

- **Úvěry rostly rychleji než vklady**

Celkové **úvěry** podnikům, domácnostem, vládě a nerezidentům se v červnu meziročně zvýšily o 23,3 %. Vývoj byl podporován zejména nízkou hladinou úrokových sazeb (v červnu se zvýšila), a robustním růstem ekonomiky. Rostly jak úvěry nefinančním podnikům (o 19,2 %), tak i domácnostem (o 31,5 %), když u podniků se dynamika mírně zpomalila. Úvěry na bydlení se meziročně zvýšily o 33,6 % a spotřebitelské úvěry o 27,0 %. Vývoj úvěrů domácnostem byl v souladu s vývojem trhu nemovitostí.

Dynamika celkových **vkladů** u bank se koncem 2. čtvrtletí 2007 meziročně zvýšila na 12,0 %, z toho korunové vklady vzrostly o 11,2 % a cizoměnové vklady téměř o pětinu. Ve vyšším růstu cizoměnových vkladů se projevoval zejména vývoj obratu zahraničního obchodu. Více rostly vklady domácností a vklady finančních neměnových institucí (16,6 %, resp. 20,6 %).

- **Záporné reálné úrokové sazby z vkladů**

Ve 2. čtvrtletí zvýšila ČNB základní REPO sazbu na 2,75 %. Průměrná **úroková sazba** z celkového stavu **vkladů** dosáhla koncem 2. čtvrtletí 1,29 %, z celkového stavu **úvěrů** činila 5,72 %. **Úroková marže** mezi celkovými úvěrovými a vkladovými sazbami nepodléhala výrazným výkyvům, od počátku roku dosahovala 4,40 p. b., v sektoru domácností činila 5,36 p. b. a v sektoru nefinančních podniků 3,36 p. b.

- **Počet obyvatel rostl vlivem přírůstku stěhování i přirozeného přírůstku**

K 30. 6. 2007 měla ČR 10 325,9 tisíc **obyvatel**, což bylo o 59,3 tisíc více než před rokem. Přírůstek obyvatelstva byl zejména výsledkem aktivního salda zahraniční migrace, přírůstek přirozenou měnou byl výrazně nižší. V průběhu 1. pololetí počet živě narozených převýšil počet zemřelých, přirozený přírůstek činil 4,5 tis. osob. Narodilo se 56,0 tis. dětí a to bylo o 3,7 tis. dětí více než před rokem. Více než třetina dětí se narodila mimo manželství. Počet sňatků zůstal na úrovni loňského 1. pololetí, úroveň sňatečnosti zůstala nízká.

- **Míra ekonomické aktivity se snížila**

Při rychlém poklesu míry nezaměstnanosti podle ILO a pomalejším růstu zaměstnanosti se míra ekonomické aktivity ve 2. čtvrtletí 2007 (58,7 %) snížila proti 2. čtvrtletí minulého roku o 0,5 procentního bodu.

- **Průměrná mzda vzrostla reálně o 4,9 %, z toho rychleji v podnikatelské sféře**

Počet zaměstnanců v ekonomických subjektech **s 20 a více zaměstnanci** podnikatelské sféry (v odvětví finanční zprostředkování bez ohledu na počet zaměstnanců) a ve všech organizacích nepodnikatelské sféry vzrostl o 1,0 %. Průměrná měsíční hrubá **nominální mzda** zaměstnanců vzrostla o 7,4 % a činila 21 462 Kč. Při růstu spotřebitelských cen o 2,4 % vzrostla průměrná **mzda reálně** o 4,9 %, v podnikatelské sféře o 5,3 %, v nepodnikatelské sféře o 3,4 %. Mzdová diferenciace mezi jednotlivými odvětvími se zvýšila (variační koeficient ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostl o 2,3 procentního bodu na 37,2 %).

Počet pracovníků v celém hospodářství ČR (odhad) se v porovnání s 2. čtvrtletím 2006 zvýšil o 1,6 %. **Počet zaměstnanců v celém hospodářství** vzrostl o 1,4 % a jejich průměrná mzda se zvýšila o 7,2 % na 20 107 Kč. Ke konci 2. čtvrtletí bylo v ČR v zaměstnaneckém poměru 209,3 tis. cizích státních příslušníků.

- **Míra registrované nezaměstnanosti**

Míra registrované nezaměstnanosti činila k 30. červnu 6,3 % a snížila se meziročně o 1,4 p.b. Evidováno bylo 370,8 tisíc uchazečů o práci, tj. o 80 tis. méně než před rokem. Z toho schopných

nezaměstnanosti se meziročně výrazně snížila a ke konci června činila 6,3 %

bezprostředně nastoupit do zaměstnání bylo 346,8 tisíc. Počet dlouhodobě nezaměstnaných osob se meziročně snížil o 19,3 %, jejich podíl na celkovém počtu nezaměstnaných byl i nadále vysoký a pohyboval se v průběhu čtvrtletí kolem 41 %. Průměrný počet neumístěných absolventů škol se proti 2. čtvrtletí 2006 snížil téměř o čtvrtinu. Míra volných pracovních míst ve 2. čtvrtletí činila 2,7 %. Nejvyšší nezaměstnanost přetrvává v okresech Most (17,4 %), Karviná (15,0 %) a Teplice (13,0 %).

Míra registrované nezaměstnanosti činila ke konci července i srpna shodně 6,4 %.

• **Čistá peněžní vydání domácností zaměstnanců výrazně vzrostla**

Čistá peněžní vydání na osobu v reálném vyjádření vzrostla v domácnostech zaměstnanců téměř o pětinu vlivem nákupů a rekonstrukcí bytů a domů, v domácnostech důchodců stagnovala. Podíl nezbytných vydání, tj. vydání na výživu a bydlení představoval u domácností zaměstnanců 36,6 % a u domácností důchodců 53,1 % jejich celkových vydání. Oba podíly byly nižší než před rokem. Náklady na bydlení (bez běžné údržby a oprav bytu) se pohybovaly v obou skupinách domácností zhruba na úrovni 2. čtvrtletí 2006. Růst nájemného, spotřeby elektřiny a ostatních služeb byl kompenzován úsporami ve vydáních na plyn a teplo.

• **Průměrný starobní důchod se reálně zvýšil**

Objem **sociálních výdajů** vzrostl proti 2. čtvrtletí 2006 o 12,3 %, z toho prostředky vynaložené na dávky státní sociální podpory o 46,2 % (zejména v důsledku zvýšení porodného a rodičovského příspěvku), na dávky sociální péče o 41,0 % a na důchody o 8,0 %. V důsledku valorizace důchodů k 1. 1. 2007 činil průměrný **starobní důchod** vyplácený v červnu 9 058 Kč a proti červnu 2006 byl vyšší o 6,9 %. Při meziročním růstu životních nákladů důchodců o 3,0 % se průměrný starobní důchod reálně zvýšil o 3,8 %.

• **Státní rozpočet skončil nepatrným přebytkem**

Příjmy státního rozpočtu byly v 1. pololetí 483,3 mld. Kč a jeho **výdaje** 482,0 mld. Kč (růst výdajů byl rychlejší než růst příjmů), státní rozpočet vykázal ke konci června přebytek 1,3 mld. Kč (o 6,4 mld. Kč nižší než před rokem). Přebytek v poměru k nominálnímu HDP činil 0,1 % a v porovnání s 1. pololetím 2006 se zredukoval. Na příjmové straně se snížilo inkaso spotřebních daní, daní z příjmů právnických osob a nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery. Státní rozpočet se mohl spolehnout na růst daní z příjmů fyzických osob, příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a daň z přidané hodnoty. Příjmy státního rozpočtu z EU vzrostly o 1,6 mld. Kč.

Na výdajové straně se při pomalejším růstu běžných výdajů zvyšovaly rychleji kapitálové výdaje. Z běžných výdajů rostly nejrychleji dávky státní sociální podpory a neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně. Mandatorní výdaje se zvýšily o 2,1 % a jejich podíl na celkových výdajích se snížil.

• **Rozpočty územních samosprávných celků skončily přebytkem**

Největší podíl na příjmech a výdajích rozpočtů územních samosprávných celků mají obce a dobrovolné svazky obcí (přibližně dvoutřetinový), následují kraje (třetinový) a nepatrný je podíl regionálních rad regionů soudržnosti. Všechny uvedené skupiny hospodařily ke 30. červnu s přebytkem, nejvyšší vykázaly obce a DSO.

*

*

*

Porovnání vývoje ČR a EU ve 2. čtvrtletí 2007 podle vybraných harmonizovaných ukazatelů

Harmonizovaný ukazatel	EU 27	Eurozóna	Německo	Slovensko	Česká republika
Hrubý domácí produkt (stálé ceny) - meziroční změna v %	2,5	2,5	2,5	9,4	6,0
Index spotřebitelských cen (HICP)	102,2	101,9	102,0	101,7	102,6
Harmonizovaná míra nezaměstnanosti v %	6,8	6,7	6,6	10,7	5,6
Index průmyslové produkce (očistěno od vlivu počtu pracovních dní) v %	102,7	102,7	105,7	114,7	108,9
Index stavební výroby (očistěno od vlivu počtu pracovních dní) v %	103,4	102,7	97,4	106,8	103,2
Index objemu maloobchodních prodejí (očistěno od sezónních vlivů) v %	107,5	102,1	99,0	109,1	108,4

Zdroj: Eurostat (k 20. 6. 2007), propočty ČSÚ

Vybrané ukazatele ekonomiky ČR

Ukazatel	2005												2006					2007		
	2005				2006				2007				2007	2007	2007					
	2.čtvrt.	3.čtvrt.	4.čtvrt.	rok	1.čtvrt.	2.čtvrt.	3.čtvrt.	4.čtvrt.	rok	1.čtvrt.	2.čtvrt.	1.pol.								
Hrubý domácí produkt *) (průměrné ceny předchozího roku)	106,6	106,4	107,0	106,5	106,6	106,5	106,3	106,1	106,4	106,4	106,0	106,2								
Výdaje na konečnou spotřebu celkem *)	102,5	103,3	102,8	102,4	103,8	102,7	102,4	104,6	103,4	104,9	103,9	104,4								
v tom: domácností *)	102,8	102,3	103,0	102,4	103,8	104,1	104,0	105,6	104,4	107,2	106,5	106,8								
vládních institucí *)	101,7	105,7	101,9	102,3	103,8	99,5	98,9	102,4	101,1	100,2	98,4	99,3								
neziskových institucí *)	104,8	105,0	113,6	106,7	107,6	104,3	104,1	102,0	104,4	98,7	99,8	99,3								
Tvorba hrubého fixního kapitálu *)	101,9	102,9	103,6	102,3	106,8	107,5	107,8	108,1	107,6	104,0	104,2	104,1								
Vývoz zboží a služeb *)	107,2	111,6	112,9	111,8	121,2	113,0	112,7	117,1	115,9	115,3	113,8	114,6								
Dovoz zboží a služeb *)	99,4	106,1	106,6	105,0	119,6	112,7	111,8	117,1	115,2	116,1	113,9	115,0								
Tržby za prodej vlast.výrobků, služeb a zboží vč. odhadu (0 - 19 zaměstnanců) bez DPH (st. ceny= průměr roku 2000)																				
průmysl celkem 1)	105,1	106,5	107,6	105,1	122,7	112,1	113,3	115,4	115,7	104,0	104,0	104,0								
z toho zpracovatelský průmysl	106,0	107,8	108,7	106,0	115,6	109,4	110,1	111,8	111,6	109,4	105,0	107,1								
stavebnictví celkem 1)	99,2	108,0	106,0	103,7	101,2	106,5	108,3	117,7	109,8	126,4	104,8	112,9								
zemědělství celkem 1)	123,8	98,2	102,8	108,0	99,5	91,4	97,2	96,7	96,3	87,7	92,0	89,9								
maloobchod celkem (OKEČ 50 a 52) 2)	106,2	103,0	104,1	105,2	106,8	106,0	106,3	106,8	106,5	109,4	107,5	108,4								
v tom: obchod,opravy a údržba motor.vozidel;																				
maloobch.prodej pohon. hmot(OKEČ 50)	109,1	97,6	102,2	105,0	107,3	104,4	107,0	107,8	106,6	110,3	108,3	109,2								
maloobchod kromě motor.vozidel(OKEČ 52)	104,6	105,7	105,0	105,4	106,5	106,9	106,0	106,3	106,4	109,0	107,0	107,9								
ubytování a stravování (OKEČ 55) 2)	90,0	96,8	98,3	93,8	93,2	97,4	100,2	99,8	97,8	101,9	99,6	100,6								
doprava vč.pom.čin. a cest.kancel. 2)	101,6	104,2	103,7	102,6	90,0	88,6	91,7	96,0	91,6	112,5	110,2	111,3								
spoje 2)	109,8	110,1	107,8	109,0	103,8	103,1	100,8	104,6	103,0	104,7	103,7	104,2								
ostatní tržní služby (OKEČ 70-93) 2)	100,0	111,7	109,9	106,0	103,5	103,6	101,9	103,6	103,2	103,1	104,2	103,7								
Průměrný evidenční počet zaměstnanců za NH celkem 3) (ve fyzických osobách)	100,7	100,9	100,8	100,7	100,9	101,0	101,1	101,4	101,1	101,9	101,4	101,7								
v tom: podnikatelská sféra	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0	101,1	101,3	101,6	101,3	102,2	101,7	102,0								
nepodnikatelská sféra	99,6	100,3	100,0	99,8	100,4	100,3	100,5	100,9	100,5	100,6	100,0	100,3								
Průměrná měsíční hrubá nominální mzda za NH celkem 3) (na fyzické osoby)	105,4	106,1	104,3	105,3	106,9	106,6	106,0	106,3	106,4	107,7	107,2	107,4								
v tom: podnikatelská sféra	105,4	105,6	105,1	105,3	107,2	106,7	106,2	106,7	106,7	108,0	107,6	107,8								
nepodnikatelská sféra	105,5	108,6	101,1	105,7	105,9	105,9	105,4	104,4	105,4	106,3	105,9	106,1								
Reálná mzda za NH celkem 3)	103,7	104,1	101,9	103,3	104,0	103,6	103,0	104,7	103,8	106,1	104,7	105,3								
v tom: podnikatelská sféra	103,7	103,6	102,6	103,3	104,3	103,7	103,2	105,1	104,1	106,4	105,1	105,7								
nepodnikatelská sféra	103,8	106,6	98,7	103,7	103,0	102,9	102,4	102,9	102,8	104,7	103,4	104,0								
Poměr prům.měsíř.starob. důchodu k měsíř.hrubé nomin.mzdě za NH v % 4)	.	.	.	41,1	41,0	.	.	.								
Míra obecné nezaměstnanosti (ILO) v %	7,8	7,8	7,8	7,9	8,0	7,1	7,0	6,5	7,2	6,0	5,3	5,7								

*) Údaje za 1. čtvrtletí 2007 aktualizovány k 7.9. 2007.

1) Bez údajů za tržby za zboží. 2) Pramen zjišťování - čtvrtletní zjišťování bez DPH.

3) Vč. údajů za MO a MV a odhadu za nešetřené zpravodajské jednotky. Nejsou zahrnuti osoby vykonávající veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, soudci, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů aj.

4) Jedná se o podíl průměrného měsíčního důchodu (údaje MPSV - propočet průměrného měsíčního důchodu za rok) k průměrné hrubé nominální měsíční mzdě na fyzické osoby za rok (za NH bez odhadu za nešetř.zpravodajské jednotky, bez části MV a MO a bez osob vykonáv.veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, soudci, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů aj.).

Vybrané ukazatele ekonomiky ČR

Ukazatel	Měřící jednotka	Rok	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí
Státní rozpočet 1) 2)						
Příjmy státního rozpočtu	mld.Kč	2005	206,8	426,3	634,1	866,5
		2006	235,9	468,8	673,5	923,1
		2007	242,0	483,3		
Výdaje státního rozpočtu	mld.Kč	2005	198,6	422,5	608,3	922,8
		2006	220,2	461,2	672,0	1020,6
		2007	230,7	482,0		
Státní dluh 3)	mld.Kč	2005	618,2	643,6	662,6	691,2
		2006	698,2	728,9	746,3	802,5
		2007	811,7	856,1		
Měnový vývoj 4)						
Stav vkladů přijatých komerčními bankami celkem v Kč +cizí měně - včetně rezidentů	mld.Kč	2005	1 725,4	1 844,3	1 891,0	1 850,3
		2006	2 007,7	2 069,4	2 092,1	2 025,1
		2007	2 203,2	2 317,6		
z toho stav vkladů v Kč - pouze rezidenti	mld.Kč	2005	1 542,2	1 648,0	1 676,6	1 625,6
		2006	1 786,1	1 839,7	1 869,2	1 775,8
		2007	1 954,8	2 046,1		
z toho stav vkladů domácností (pouze obyvatelstva) v Kč - pouze rezidenti	mld.Kč	2005	898,0	918,3	919,7	944,5
		2006	962,2	989,9	997,0	1 026,3
		2007	1 052,5	1 095,7		
Stav úvěrů poskytnutých komerčními bankami celkem v Kč +cizí měně - včetně rezidentů	mld.Kč	2005	1 048,4	1 096,0	1 147,3	1 178,7
		2006	1 223,9	1 290,0	1 346,5	1 413,2
		2007	1 471,9	1 591,2		
z toho stav úvěrů v Kč - pouze rezidenti	mld.Kč	2005	885,5	927,8	964,1	1 008,0
		2006	1 039,1	1 089,5	1 142,0	1 199,7
		2007	1 241,7	1 326,4		
z toho stav úvěrů domácností (pouze obyvatelstva) v Kč - pouze rezidenti	mld.Kč	2005	295,4	321,0	344,8	378,9
		2006	398,3	426,8	457,4	494,4
		2007	522,9	564,8		
Průměrné úrokové sazby z vkladů rezidentů v Kč 5)						
- nefinančních podniků	%	2005	1,087	0,928	0,882	0,909
		2006	1,026	1,019	1,172	1,178
		2007	1,295	1,367		
- domácností a NISD 6)	%	2005	1,342	1,189	1,175	1,247
		2006	1,215	1,193	1,226	1,280
		2007	1,262	1,257		
Průměrné úrokové sazby z úvěrů rezidentům v Kč 5)						
- nefinančních podniků	%	2005	4,478	4,094	4,070	4,203
		2006	4,185	4,209	4,384	4,449
		2007	4,502	4,731		
- domácností a NISD 6)	%	2005	7,798	7,561	7,328	7,200
		2006	7,033	6,950	6,826	6,796
		2007	6,683	6,611		
Devizové rezervy ČNB						
	mil.	2005	21 246	24 859	24 835	25 054
	EUR	2006	24 570	23 921	24 298	23 882
		2007	23 826	23 166		
Hrubé zadlužení ČR v zahraničí ve směnitelných měnách 2)						
	mil.	2005	34 358	35 746	37 672	38 818
	EUR	2006	38 607	40 601	41 948	44 263
		2007	44 213	.		
z toho obchodní banky	mil.	2005	7 669	7 299	8 140	9 238
	EUR	2006	7 813	8 496	9 454	9 932
		2007	10 121	.		
podniková sféra	mil.	2005	20 626	21 771	22 004	21 714
	EUR	2006	22 774	23 928	24 106	25 285
		2007	24 978	.		

1) Údaje z podkladů MF, stav na konci sledovaného období. 2) Předběžné údaje. 3) Státním(vládním) dluhem se rozumí dluh centrální vlády. Státní (vládní) dluh vzniká především kumulací schodků státního rozpočtu. Dluh je financován pokladničními poukázkami, státními dluhopisy, přímými půjčkami nebo např. půjčkami z Evropské investiční banky. Dále ještě existuje veřejný dluh, který je součet vládního dluhu, dluhů zdravotních pojišťoven, mimorozpočtových fondů a místních rozpočtů, tzn.krajů, měst a obcí.

4) Údaje z podkladů ČNB - stav na konci sledovaného období. 5) Úrokové sazby jsou propočteny podle metodiky ECB za rezidentské komerční banky. 6) NISD-neziskové instituce sloužící domácnostem.

Vývoj základních ukazatelů ekonomiky ČR

Ukazatel	Roky	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	Průměr za uvedená čtvrtletí
index (průměr roku 2000=100)						
Průmysl						
Index průmyslové produkce	2005	124,9	137,3	130,2	143,8	134,0
	2006	144,2	150,1	142,7	158,8	149,0
	2007	161,0	163,8			162,4
Stavebnictví						
Stavební výroba celkem vč.odhadu	2005	88,2	148,6	161,8	160,8	139,9
	2006	88,7	157,9	173,8	176,1	149,1
	2007	114,2	163,7			138,9
index (průměr roku 2005=100)						
Ceny						
Spotřebitelské ceny domácnosti celkem-úhm	2005	99,2	99,6	100,2	100,7	100,0
	2006	102,0	102,5	103,2	102,2	102,5
	2007	103,6	105,0			104,3
Spotřebitelské ceny - důchodci celkem	2005	99,1	99,6	100,1	101,2	100,0
	2006	102,9	103,8	104,3	103,4	103,6
	2007	105,5	107,1			106,3
Ceny zemědělských výrobců	2005	101,8	99,9	99,0	99,0	100,0
	2006	97,2	100,7	101,9	105,0	101,1
	2007	110,1	111,7			110,8
Ceny průmyslových výrobců	2005	100,2	100,0	99,7	99,9	100,0
	2006	100,5	101,2	102,2	102,1	101,5
	2007	103,7	105,4			104,6
Ceny stavebních prací	2005	99,4	99,8	100,4	101,0	100,2
	2006	101,8	102,6	103,6	104,3	103,1
	2007	105,4	106,5			106,0
Ceny tržních služeb	2005	99,4	99,8	100,1	100,7	100,0
	2006	102,3	103,7	103,6	103,8	103,3
	2007	104,1	105,4			104,8
Ceny vývozu	2005	100,2	100,8	99,8	99,2	100,0
	2006	98,3	98,5	99,3	99,2	98,8
	2007	100,2	101,2			100,7
Ceny dovozu	2005	98,5	100,1	100,7	100,7	100,0
	2006	100,1	100,7	100,9	99,3	100,3
	2007	98,5	100,3			99,4
Ceny v lesnictví (surové dříví)	2005	100,7	99,9	97,6	101,5	100,0
	2006	104,0	105,1	104,7	109,4	105,8
	2007	124,6	111,6			118,1

Vývoj základních ukazatelů ekonomiky ČR

Ukazatel	Roky	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	Průměr za uvedená čtvrtletí
Zahraniční obchod v mld.Kč 1)						
Vývoz celkem	2005	431,1	476,4	458,4	502,7	467,1
	2006	511,3	526,9	516,4	590,0	536,1
	2007	599,0	612,8			605,9
z toho: Německo	2005	156,0	162,8	151,9	157,8	157,1
	2006	168,5	170,2	165,2	181,0	171,2
	2007	190,6	188,8			189,7
Dovoz celkem	2005	407,3	462,8	458,3	501,5	457,5
	2006	487,4	519,0	513,5	584,9	526,2
	2007	562,9	592,5			577,7
z toho: Německo	2005	128,8	144,3	135,1	142,3	137,6
	2006	144,2	150,4	144,2	160,7	149,9
	2007	161,1	165,5			163,3
Nezaměstnanost (podle MPSV)						
Počet uchazečů o zaměstnání	2005	540,5	489,7	503,4	510,4	514,3
- stav koncem čtvrtletí	2006	514,8	451,1	454,2	448,5	474,8
tis.osob	2007	430,5	370,8			424,3
z toho ženy	2005	271,2	260,4	272,2	265,6	269,0
- stav koncem čtvrtletí	2006	260,5	243,7	249,0	238,7	251,6
tis.osob	2007	226,6	205,5			225,8
Počet uchazečů o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti	2005	154,7	129,0	126,6	141,8	138,7
- stav koncem čtvrtletí	2006	153,5	123,2	118,6	129,9	133,5
tis.osob	2007	129,6	106,5			126,7
Volná pracovní místa	2005	55,9	57,0	55,8	52,2	55,7
- stav koncem čtvrtletí	2006	70,5	85,9	97,5	93,4	82,5
tis.osob	2007	107,7	123,3			108,7
Míra volných pracovních míst v % 2)	2005	1,3	1,5	1,4	1,2	1,4
	2006	1,5	1,9	2,2	2,3	2,0
	2007	2,4	2,7			2,5
Míra registrované nezaměstnanosti v metodice MPSV v %	2005	9,4	8,6	8,8	8,9	9,0
- stav koncem čtvrtletí	2006	8,8	7,7	7,8	7,7	8,1
	2007	7,3	6,3			7,2

1) Údaje za rok 2005 jsou definitivní podle uzávěrky k 28.8.2006, údaje roku 2006 jsou definitivní podle uzávěrky k 28. 8. 2007, údaje roku 2007 jsou za leden až červen zpřesněné podle uzávěrky k 28. 8. 2007, za červenec předběžné podle uzávěrky k 28. 8. 2007.

2) Podíl volných míst na celkov. počtu obsazených a volných míst. Viz kapitola VIII. podkapit. C. Nezaměstnanost